

To: Vesta Uuetoa/Opera

cc:

Subject: Arvustus

Tere Vesta!

Minu esimene kogemus "Eesti Päevalehega" tegi nõutuks, kuna sellisel viisil Andres Laasiku poolt toimetatuna jääb mu artiklist kummaline mulje. Pean silmas lõiku õnnestunud osatäitmistest, kust võib lugeda "Intriig hargneb...", kuid välja on jäetud "Dramaturgiliselt olulised on aga hoopis..." Saadan Sulle artikli sellisel kujul, nagu ta Päevalehele läkitasin.

Tervitades

Kersti

Särisev operetimäng Veneetsia karnevaliöös

Operetipäevad Rahvusooperis "Estonia" kulmineerusid austerlanna Monika Wiesleri lavastustega: reedel ja pühapäeval toimusid Johann Straussi opereti "Öö Veneetsias" esietendused ning laupäeval mängiti sajandat korda Wiesleri eelmist lavastust, Straussi operetti "Viini veri".

Johann Straussi opereti "Öö Veneetsias" esietendus 6. oktoobril Rahvusooperis "Estonia".

Lavastaja ja koreograaf: Monika Wiesler

Muusikaline juht ja dirigent: Paul Mägi

Lavakujundus: Liina Keevallik

Kostüümid: Eldor Renter

Osades: Mati Kõrts, Voldemar Kuslap, Annika Tõnuri, Hans Miilberg, Mati Vaikmaa, Helgi Sallo, Tiiu Laur, Vello Jürna, Alar Haak, Margit Saulep, Olari Viikholm, Tatjana Järvi, Tiit Tralla

Rahvusooper "Estonia" koor, balletitrupp ja sümfooniaorkester

Orkester omapäi mängimas ning dirigent lavastajaga laval valssi keerutamas – nõnda lõppes reede õhtul Estonia teatris Johann Straussi opereti "Öö Veneetsias" esietendus. Kui eesriie sulgus ja publik garderoobi poole suundus, kostis lavalt veel karnevaliöö elevust. Osalejail oli pidutsemiseks põhjust!

Operett on läbi aegade vaatajaid köitnud. Ikka ja jälle tuntakse tarvet argipäevast eemalduda, unustada end mõneks tunniks lavategelaste kurbnaljakasse maailma, kus kõik hästi lõpeb, kus armastus ja pettus on mõlemad kerged kategooriad, mida vaatajal ei ole vaja läbi elada, vaid laheda vaatamänguna kõrvalt jälgida.

Johann Straussi operettide magnet on muusika võlu, selle hoogsus ja meloodiarikkus. Valsiloojana ei pööranud ta piisavalt tähelepanu libretole. Naiivne jantlik süžee ei suuda kõita tänapäeva asjalikku inimest. Opereti esimeses vaatuses sõlmuv intriig armukadede abielumehe, kolme armastajapaari ja kolme senaatori ambitsioonide, salaplaanide ja äravahetamistega mõjus tüütult. Esietenduse publik ei pidanud siiski oma ootustes-loomustes pettuma. Teine vaatus algas tõelise viini valsiga ning lugu läks käima. Lavalt kandus saali ehtne operetisärin, milles oli hoogu, ülemealikust ja kergust, Straussi muusikasse rüütatud intriigid ja karneval. Etenduseks on summeerunud õnnestunud kooslus: lavastaja-koreograafi ja dirigenditöö, kujundus ja sobivad osatäitmised.

Monika Wiesler on operetilavastajana professionaal, kel kõik väga täpselt paika pandud. Tunda on tema võluva isiksuse tohutut mõju lauljaile-näitlejaile, kes on puisusest ja krambist vabanenuna üllatavalt liikuvad, leidnud balansi laulmise, tantsimise ja teksti andmise vahel. "Öö Veneetsias" ei ole mitte staaride, vaid ansamblioperett. Tore daim üllatus oligi see, et Estonias on oivaline operetitrupp, keda on meeldiv nii vaadata kui kuulata. Trupp väärrib tunnustust usu eest, et Veneetsias elasid 18. sajandil keevalised ja riukalikud itaallased. Massistseenid ja intiimsed episoodid moodustavad oma kontrastsuses terviku. Mängust ei paista välja proovide higi ja vaev – etendus kulgeb elegantse kergusega. Ka vokaalselt ja muusikaliselt pole ette heita muud, kui ehk loginaid erutunud Caramello võidujooksust orkestriga ja kohati tema maapoosilikult sirget tooni.

"Öö Veneetsias" on lustlik segu itaalia *commedia dell'arte* 'st ja klassikalisest viini operetist, kus lihtsad inimesed rahva seast saavutavad võidu rikkaste ja võimukate üle

ning armastus on ületanud moraalitakistused. Wiesleri lavastuses on terve rida õnnestunud värvikaid osatäitmisi. Intriig hargneb sarmika daami Barbara (Annika Tõnuri) ja teda jumaldava Enrico (Olari Viikholm) armuloost ning Barbara armukadedast mehest (Voldemar Kuslap). Dramaturgiliselt olulised on aga hoopis kõrvalliinid. Enesekindel südametemurdja hertsog (Mati Kõrts) naudib noorte naiste seltskonda, ent muutub kohmetuks tarmuka senaatoriproua (Helgi Sallo) ees. Naiivselt võluv Ciboletta (Margit Saulep) ja kaval ärinaine Annina (Tiiu Laur) võitlevad oma armastuse eest, samas annavad ninanipsu oma puhevil kallimatele habemeajaja Caramellole (Vello Jürna) ja makaronikokk Pappacodale (Alar Haak). Sõnalises osas oli näpuotsaga keelenalju, peamiselt senaatoritega seoses, milles võis leida paralleele “pulbitseva tänapäevaga”, kuid see jäi hea maitse piiridesse. Tõeliselt nauditavad olid tantsustseenid, pakkudes operetiespriid ja liikumisrõõmu. Kunstnik Liina Keevallik oli loonud lavastaja fantaasialendu toetava ruumilise maailma kaunite kostüümide ja detailidega, mis aitasid luua kanalite ja karnevalilinna Veneetsia atmosfääri. Nii lavalt kui orkestrist jõudis Paul Mägi dirigeerimisel saali tõeline mängurõõm.

Kersti Inno